

الف - منابع فارسی

- ۱ - آذری، علاءالدین: تاریخ روابط ایران و چین، انتشارات امیرکبیر، چاپ اول، تهران، ۱۳۶۷ش.
- ۲ - آرنولد، سیرتوماس: تاریخ گسترش اسلام، ترجمه دکتر ابوالفضل عزتی، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، ۱۳۵۸ش.
- ۳ - ابن اثیر، عزالدین علی: کامل (تاریخ بزرگ ایران و اسلام)، جلد سوم، ترجمه عباس خلیلی، شرکت چاپ و انتشارات علمی، بی تا.
- ۴ - ابن بطوطه: سفرنامه ابن بطوطه، ترجمه محمد علی موحد، چاپ سوم، بی نا، بی جا، ۱۳۶۱ش.
- ۵ - ابن بطوطه: سفرنامه ابن بطوطه، ترجمه محمد علی موحد، انتشارات طرح نو، چاپ اول، ۱۳۷۶ش.
- ۶ - اقبال آشتیانی، عباس: تاریخ مغول، انتشارات امیرکبیر، تهران، ۱۳۶۴ش.
- ۷ - ایزرائیلی، رافائل: مسلمانان چین - رویارویی دو فرهنگ، ترجمه حسن

تقی زاده طوسی، بنیاد پژوهشهای اسلامی آستان قدس رضوی، چاپ اول، ۱۳۶۸ش.

۸ - بامداد، محمد: افسانه و حقیقت در باره مائو، انتشارات هفته، چاپ دوم، دی ماه ۱۳۶۳ش.

۹ - بای شویی (جمال الدین): سهم مسلمانان چین در تمدن، ترجمه محمد علی حسینی، مجله «مشکوه» بنیاد پژوهشهای اسلامی آستان قدس رضوی، شماره ۵۵ - ۵۴، بهار و تابستان ۱۳۷۶ش.

۱۰ - بدیع، عبدالحمید - مهدوی، احمد: اسلام در چین، مؤسسه مطبوعاتی عطائی، چاپ دوم، تهران، ۱۳۵۵ش.

۱۱ - بیانی، شیرین: دین و دولت در ایران عهد مغول، جلد اول، مرکز نشر دانشگاهی، چاپ دوم، تهران، ۱۳۷۰ش.

۱۲ - پوزان، جیان: تاریخ مختصر چین، ترجمه محمد خلیل بن محمد هاشم ندیم السلطان، مطبعه خورشید، طهران، ربیع المولود ۱۳۲۴ه ق.

۱۳ - تاراچند: تأثیر اسلام در فرهنگ هند، ترجمه علی پیرنیا - عزالدین عثمانی، انتشارات پاژنگ، چاپ اول، تهران، ۱۳۷۴ش.

۱۴ - تشکری، عباس: ایران به روایت چین باستان، مؤسسه روابط بین المللی وابسته به وزارت امور خارجه، چاپ اول، تهران، ۲۵۳۶ (۱۳۵۶ش).

۱۵ - چگینی، علی: اسلام در بروئی، انتشارات بین المللی الهدی، چاپ اول تهران، ۱۳۷۹ش.

۱۶ - چن داشنگ: معماری اسلامی در مسیر جاده های ابریشم، ترجمه محسن جعفری مذهب، مجله «وقف، میراث جاویدان» معاونت فرهنگی سازمان اوقاف و امور خیریه، سال پنجم، شماره ۱، ۱۳۷۶ش.

۱۷ - حقایق، بابک - ریاحی، بابک: دایره المعارف بزرگ زرین، جلد اول و

دوم، مؤسسه فرهنگی امید، چاپ اول، تهران، ۱۳۷۷ش.

۱۸ - خطائی، علی اکبر: خطای نامه، به کوشش ایرج افشار، مرکز اسناد فرهنگی آسیا وابسته به موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی (پژوهشگاه)، چاپ اول، تهران ۱۳۷۲ش.

۱۹ - دایره المعارف بزرگ اسلامی، جلد سوم، مرکز دایره المعارف بزرگ اسلامی، ایران تهران، چاپ اول، ۱۳۶۹ش.

۲۰ - دینجونمین (داود): نظری به کشور آسمانی چین، چاپخانه شرق، مشهد، چاپ اول، بی تا.

۲۱ - ساندرز، جان جوزف: تاریخ فتوحات مغول، ترجمه ابوالقاسم حالت، انتشارات امیرکبیر، چاپ اول، تهران، ۱۳۶۱ش.

۲۲ - ستوده، غلامرضا: کتبه فارسی «مسجد هان جو در چین» نشریه دانشکده الهیات و معارف اسلامی مشهد، شماره ۲۶ و ۲۷، بهار و تابستان ۱۳۵۷ش برابر با ۱۳۹۸ه ق.

۲۳ - شعر دوست، علی اصغر - سلیمانی، قهرمان: «نامه آل سامان» (مجموعه مقالات مجمع علمی تمدن، تاریخ و فرهنگ سامانیان، سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، چاپ اول، تهران، مرداد ۱۳۷۸ش.

۲۴ - طبری، محمد بن جریر: تاریخ طبری (تاریخ الرسل والملوک)، جلد نهم، ترجمه ابوالقاسم پاینده، چاپ دوم، تهران، اساطیر، ۱۳۶۲ش.

۲۵ - عبدالرزاق سمرقندی، مولانا کمال الدین: مطلع سعدین و مجمع بحرین، به تصحیح محمد شفیع، چاپ لاهور، پاکستان، سال ۱۳۶۰ه ق.

۲۶ - عقاد، عباس محمود: اسلام در قرن بیستم، ترجمه حمید رضا آژیر، بنیاد پژوهشهای اسلامی آستان قدس رضوی، چاپ اول، مشهد، ۱۳۶۹ش.

۲۷ - فرخ، سید مهدی: یکسال در کشور آسمانی چین، شرکت سهامی چاپ،

طهران، ۱۳۳۱ش.

۲۸ - فرهنگ خواه، محمد رسول: دایره المعارف اسلامی، مؤسسه

انتشارات عطائی، چاپ اول، تهران، خرداد ماه ۱۳۵۹ش.

۲۹ - فنگک جین یوان (ابراهیم): فرهنگ اسلامی و ایرانی در چین، ترجمه

محمد جواد امیدوارنیا، انتشارات بین المللی الهدی، تهران، چاپ اول، بی تا (آذر ماه ۱۳۷۸ش).

۳۰ - قربانی، زین العابدین: علل پیشرفت وانحطاط مسلمین، بی نا، بی جا، تابستان ۱۳۶۱ش.

۳۱ - لوزیا آی (= لوشیائویی): مساجد چین، ترجمه مجید مددی، مجله «فصلنامه هنر»، شماره ۳۳، تابستان و پاییز ۱۳۷۶، سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.

۳۲ - لوبون، گوستاو: تمدن اسلام و عرب، ترجمه سید هاشم حسینی، چاپ سوم، کتابفروشی اسلامیة، تهران، ۱۳۵۸ش.

۳۳ - لیوجی پینگ: معماری اسلامی در چین، ترجمه مریم خرم، سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، چاپ اول، تهران، بهار ۱۳۷۳ش.

۳۴ - مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی: آوای وحدت، چاپ اول، تهران، مرداد ۱۳۷۴ش.

۳۵ - مسعودی، ابوالحسن علی بن حسین: مروج الذهب و معادن الجواهر، ترجمه ابوالقاسم پاینده، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران، چاپ سوم، جلد اول، ۱۳۶۵ش.

۳۶ - مطهری، مرتضی: خدمات متقابل اسلام و ایران، انتشارات صدرا، چاپ پانزدهم، تهران، بهار ۱۳۶۸ش.

ص: ۳۳۸

۳۷ - مورگان، کنت: اسلام - صراط مستقیم، مترجمان امین بحرالعلومی - رضایی - مجتهدی - نوروزی، چاپ دوم، تبریز، کتابفروشی حاج محمد باقر کتابچی حقیقت، ۱۳۴۴ه ق.

۳۸ - نصر، دکتر سید تقی: ابدیت ایران از دیده خاورشناسان، تهران، چاپخانه کیهان، چاپ اول، ۱۳۵۰ش.

۳۹ - نوایی، عبدالحسین: اسناد و مکاتبات تاریخی ایران، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، چاپ اول، تهران، ۱۳۴۱ش.

۴۰ - نوایی، عبدالحسین: ایران و جهان از مغول تا قاجاریه، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، چاپ اول، تهران، سال ۱۳۶۴ش.

۴۱ - یه یی لیانگ: رفت و آمدهای دوستانه بین ایران و چین در زمان قدیم، مجله سیاست خارجی، دفتر مطالعات سیاسی و بین المللی وزارت امور خارجه، سال اول، شماره ۴، مهر - آذر ۱۳۶۶ش.

ب - منابع چینی

۴۲ - : تاریخ چین، انتشارات زبان های خارجی، پکن، ۱۹۸۷م.

۴۳ - جانگ شینگ لانگ: مجموعه اسناد مناسبات چین و غرب (جلد سوم)، پکن، انتشارات چین، ۱۹۷۷م.

۴۴ - جانگ تیه وی: جاده ابریشم و مناسبات دوستانه تایخی ایران و چین، دانشگاه پکن، چاپ اول، ۱۹۹۵م.

۴۵ - چین شی: چین، انتشارات ستاره نو، پکن، ۱۹۹۳م.

۴۶ - فنگ جین یوان (ابراهیم): اسلام در چین، انتشارات خلق نینگ شیا، بین چوان، چاپ چهارم، ۱۹۹۴م.

۴۷ - لائوزه: کتاب دائو ده جینگ، ترجمه و شرح از چن گواچینگ -

جانگ آی دونگ، انتشارات سن چین، انتشارات استان هونان، چانگ شا، چاپ سوم، ۱۹۹۵م.

۴۸ - لین سونگ (یحیی صنوبر): پژوهشی پیرامون سید اجل شمس الدین، مجله «جهان عرب» شماره ۲، انتشارات دانشگاه مطالعات خارجی شانگهای، ۱۹۷۹م.

۴۹ - ناچی (ناصرالدین): تلفیق سنت و مدرنیسم، انتشارات دانشگاه یون نان، چین، کون مینگ، ۲۰۰۱م.

۵۰ - نا وی شین (عیسی) و دیگران: خاندان شریف سید اجل عمر شمس الدین، انتشارات چین امروز، پکن، چاپ سوم، ۱۹۹۶م.

۵۱ - وان یائو بین: دایره المعارف اسلامی چین، انتشارات دایره المعارف استان سی چوان، شهر چنگ دو، چاپ اول، ۱۹۹۴م.

۵۲ - وانگ جی یوان: یکصد سؤال تاریخی پیرامون اسلام، انتشارات چین امروز، چاپ اول، پکن، ۱۹۹۲م.

۵۳ - یانگ خوای جونگ (محمد یوشع): اسلام در چین، مجموعه مقالات مجمع علمی اسلام در پنج استان و منطقه خود مختار شمال غرب چین، انتشارات خلق نینگ شیا، بین چوان، چاپ اول، ۱۹۸۲م.

۵۴ - یانگ خوای جونگ (محمد یوشع) - یوجن گویی (علی): اسلام و فرهنگ چین، انتشارات خلق نینگ شیا، بین چوان، چاپ دوم، ۱۹۹۶م.

ج - منابع عربی

۵۵ - التستری، محمد تقی: قاموس الرجال، الجزء الخامس، موسسه النشر الاسلامی، الطبقة الاولى، قم، ۱۴۱۴ه ق.

۵۶ - الذهبی، شمس الدین محمد بن احمد بن عثمان: تاریخ الاسلام وفيات

ص: ۳۴۰

المشاهير و الاعلام، عهد معاويه بن ابي سفيان، حوادث و وفیات (۴۱ هـ ۶۰هـ) تحقيق: عمر عبدالسلام تدمري، دارالكتب العربی، الطبعة الثانية، ۱۴۱۳هـ ق.

۵۷ - العبد المنعم، جمال محمد: المسلمون في الصين... الملف الضائع،

كويت، الطبعة الاولى، ۱۹۹۵م.

۵۸ - قرآن مجید، انتشارات اسوه وابسته به سازمان اوقاف و امور خيريه، خط: عثمان طه، ترجمه فارسی: مهدی الهی قمشه ای، ۱۳۶۵ش.

۵۹ - لین سونگ (یحی صنوبر): «السید الاجل شمس الدین، مجله «بناء الصين»، بکین، دسامبر ۱۹۷۹.

د - منابع انگلیسی

۶۰ - Eliade, Mircea: The Encyclopedia of Religion, Volume ۷, Macmillan Publeshing - ۱۹۸۷, New Yourk, U.S.A, company, الیاده، میر چیا: دایره المعارف دین، جلد هفتم، انتشارات مک میلان، نیویورک، آمریکا، سال ۱۹۸۷م.

۶۱ - ۵۳- Brills, E.J: Encycl paedia of Islam, Leiden, The-

۱۹۸۷, Netherlands. بریلز، ای. جی: دایره المعارف اسلام، چاپ ۱۹۸۷م، هلند، لیدن.

۶۲ - Hastings, James: Encyclopaedia of Religion and Ethics, vol. ۸, Charls scribeners - ۱۹۷۴, New Yourk U.S.A, sons, هستینگز، جیمز: دایره المعارف دین و اخلاق، جلد هشتم، انتشارات چارلز اسکریبنرز، آمریکا، نیویورک، ۱۹۷۴م.

ص: ۳۴۱

الف - کتابها

- ۱ - اسلام در چین (و فرهنگ و علوم اسلامی در چین)، عبدالحمید بدیع - احمد مهدوی، موسسه مطبوعاتی عطائی، تهران چاپ دوم، ۱۳۵۵ش.
- ۲ - مسلمانان چین: رویارویی دو فرهنگ، رافائل ایزرائیلی، ترجمه حسن تقی زاده طوسی، مشهد، بنیاد پژوهشهای اسلامی آستان قدس رضوی، چاپ اول، ۱۳۶۸ش.
- ۳ - معماری اسلامی در چین، لیو جی پینگ، ترجمه مریم خرم، تهران، سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، چاپ اول، بهار ۱۳۷۳ش.
- ۴ - خاطرات امام کائو یانگ (مسلمانان در چین کمونیست)، مترجم عباس منطقی، تهران، مرکز اسناد انقلاب اسلامی، چاپ اول، ۱۳۷۷ش.

۵ - فرهنگ اسلامی و ایرانی در چین، فنگک جین یوان، مترجم محمد جواد امیدوارنیا، تهران، انتشارات بین المللی الهدی، چاپ اول، آذر ۱۳۷۸ ش.

ب - مقالات مندرج در نشریات فارسی

- ۱ - «مسجدی با کتیبه فارسی در چین» عبدالحسین نوائی، مجله «ره توشه»، شماره ۱، سال ۱۳۳۷ ش، صفحات ۳ تا ۵.
- ۲ - کتیبه فارسی «مسجد هان جو در چین» غلامرضا ستوده، نشریه دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه فردوسی مشهد، شماره ۲۶ و ۲۷، بهار و تابستان ۱۳۵۷ ش، صفحات ۲۴۰ تا ۲۴۳.
- ۳ - «اسلام در چین» مجله درسهایی از مکتب اسلام، سال نوزدهم، شماره ۹، آذر ماه ۱۳۵۸ ش.
- ۴ - اسلام و مسلمانان در چین (گزارش)، عباس تشکری، پکن، سفارت جمهوری اسلامی ایران.
- ۵ - مسلمانان چین (گزارش)، دفتر برنامه ریزی و هماهنگی تبلیغات خارجی، وزارت ارشاد اسلامی.
- ۶ - «اقلیتهای مسلمان در چین (یک یادداشت تاریخی)» حاجی یوسف چانگ، ترجمه خواجه نوری، نشریه انستیتوی امور اقلیتهای مسلمان، دفتر مطالعات سیاسی و بین المللی وزارت امور خارجه.
- ۷ - گزارش توسعه روابط با اقلیت مسلمان چین، عبدالعلی فاطری، وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران.
- ۸ - «مسلمانان چین» روزنامه جمهوری اسلامی، ۲ مرداد ۱۳۶۳ ش، صفحات ۱۰ و ۱۱.
- ۹ - «مختصری از اسلام در چین» روزنامه خراسان، مشهد، شماره

- ۱۰ - «اسلام در چین» سید احمد فدایی، فصلنامه مشکوه مشهد، بنیاد پژوهشهای اسلامی آستان قدس رضوی، شماره ۱۲ و ۱۳، پاییز و زمستان ۱۳۶۵ ش، صفحات ۷۱ تا ۱۰۳.
- ۱۱ - «چهره نوین سین کیانگ منطقه مسلمان نشین چین» نوشته س. اندرس ویمبوش، ترجمه حسن تقی زاده طوسی، فصلنامه مشکوه بنیاد پژوهشهای آستان قدس رضوی، شماره ۱۶، پاییز ۱۳۶۶ ش، صفحات ۱۷۴ تا ۱۸۷.
- ۱۲ - «تجدید حیات اسلام در چین» روزنامه جمهوری اسلامی، شماره های مسلسل مورّخ ۹، ۱۳، ۱۶، ۲۰ و ۲۳ تیرماه ۱۳۶۷ و ۶، ۱۳ و ۱۷ مرداد ماه ۱۳۶۷ ش.
- ۱۳ - «فارسی زبان عبادی مسلمانان چین» مهین دخت صدیقیان، مجله کیهان فرهنگی مهر ماه ۱۳۶۸ ش.
- این مقاله در نشریه پژوهشگران (نشریه داخلی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی)، شماره ۱۳، سال ۱۳۷۳ ش، صفحات ۱۴ و ۱۵ نیز چاپ شده است.
- ۱۴ - «وضعیت مسلمانان در غرب چین» روزنامه رسالت، ۲۷ فروردین ۱۳۶۹، ص ۳.
- ۱۵ - «نگاهی به وضعیت مسلمانان در چین» ترجمه خواجه نوری، روزنامه کیهان، ۹ و ۱۰ اردیبهشت ماه ۱۳۹۶ ش، ص ۱۶.
- ۱۶ - «وضعیت مسلمانان چین در دوره های مختلف» سید احمد فدایی، فصلنامه مشکوه، بنیاد پژوهشهای اسلامی آستان قدس رضوی، شماره ۲۶، بهار ۱۳۶۹ ش، صفحات ۱۶۷ تا ۱۹۳.
- ۱۷ - «آمار مسلمانان چین» سید احمد فدایی، فصلنامه مشکوه، بنیاد

پژوهشهای اسلامی آستان قدس رضوی، شماره ۲۷، تابستان ۱۳۶۹ش، صفحات ۹۶ تا ۱۰۴.

۱۸ - «بررسی جامعه مسلمانان در چین» نصرالله بختیاری نیا، رساله ارتقای مقام وزارت امور خارجه، ۱۳۷۰ش، دفتر مطالعات سیاسی و بین المللی وزارت امور خارجه.

۱۹ - «چگونگی نفوذ و گسترش اسلام در چین» سید احمد فدایی، فصلنامه مشکوه، بنیاد پژوهشهای اسلامی آستان قدس رضوی، شماره ۳۹، تابستان ۱۳۷۲ش، صفحات ۱۲۵ تا ۱۴۹.

۲۰ - «نگاهی به مساجد و ابنیه اسلامی در جمهوری خلق چین» محمد جواد امیدوارنیا، فصلنامه مسجد، تهران، مرکز رسیدگی به امور مساجد، شماره ۱۰، سال دوم، مهر و آبان ۱۳۷۲ش، صفحات ۴۹ تا ۵۱.

۲۱ - «تأثیرات فرهنگ اسلامی در آبراه دریایی جاده ابریشم» نشریه پژوهشگران (نشریه داخلی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی)، شماره یازدهم، بهمن و اسفند ۱۳۷۲ش، صفحات ۸ و ۹.

۲۲ - «مزاری از خاندان برهنان قزوین در چین و کتبه آن» سید محمد دبیر سیاقی، فصلنامه وقف: میراث جاویدان، سازمان اوقاف و امور خیریه، سال دوم، شماره پنجم، بهار ۱۳۷۳ش، صفحات ۹۴ تا ۹۷.

۲۳

- «آداب و رسوم و خصوصیات مسلمانان چین» سید احمد فدایی، فصلنامه مشکوه، بنیاد پژوهشهای اسلامی آستان قدس رضوی، شماره ۴۲، سال ۱۳۷۳ش، صفحات ۱۲۵ تا ۱۳۳.

۲۴ - «یون ن مِهَد تمدن اسلامی در جنوب چین» روزنامه جمهوری اسلامی، ۲۲ شهریور ماه ۱۳۷۳ش، ص ۱۲.

۲۵ - «کتب خطی اسلامی در چین» نشریه سروش، سازمان صدا و سیما،

ص: ۳۴۵

دوره شانزدهم، شماره ۷۰۶، ۲۲ مرداد ماه ۱۳۷۳، صفحات ۲۰ و ۲۱.

۲۶ - «تقریب مذاهب در چین» عباس ملکی، روزنامه رسالت، سوم شهریور ماه ۱۳۷۳ش، ص ۱۴.

این مقاله در صفحه ۶ روزنامه اطلاعات مورخ ۵ شهریور ۱۳۷۳ش نیز چاپ شده است.

۲۷ - «چگونگی نفوذ و گسترش اسلام در چین» عباس ملکی، روزنامه اطلاعات، ۵ شهریور ۱۳۷۳ش، ص ۶.

۲۸ - «نگاهی به وضعیت مسلمانان در استان یون نن چین» روزنامه رسالت، دوم مهرماه ۱۳۷۳ش، ص ۶.

۲۹ - «نقش بزرگ یک مسلمان در آبادانی مناطق مرزی چین» یحیی لین سونگ، ترجمه محمد علی حسینی، فصلنامه مشکوه،

بنیاد پژوهشهای اسلامی آستان قدس رضوی، شماره ۴۵، زمستان ۱۳۷۳ش، صفحات ۱۰۵ تا ۱۱۲.

این مقاله در صفحه ۸ روزنامه جمهوری اسلامی مورخ ۳۱ اردیبهشت ۱۳۷۴ش نیز چاپ شده است.

۳۰ - «نقشبندی و نقش آن در حوزه آسیای مرکزی چین» محمد جواد امیدوارنیا، فصلنامه مطالعات آسیای مرکزی و قفقاز،

دفتر مطالعات سیاسی و بین المللی وزارت امور خارجه، شماره ۶، سال ۱۳۷۳ش، صفحات ۲۷ تا ۵۳.

۳۱ - «هویت فرهنگی اویغورها» محمد جواد امیدوارنیا، فصلنامه مطالعات آسیای مرکزی و قفقاز شماره ۹، بهار ۱۳۷۴ش.

۳۲ - «آثار تمدن اسلامی در چین» هلن مکلبورگر، ترجمه شیرین پارسا، مجله سروش، دوره هفدم، شماره ۷۴۱، سیزدهم

خرداد ماه ۱۳۷۴ش، صفحات ۲۴ تا ۳۰.

ص: ۳۴۶

۳۳ - «مطالعه اسلام در چین: چند تحقیق تازه»، فصلنامه مشکوه مشهد، بنیاد پژوهشهای اسلامی آستان قدس رضوی، زمستان ۱۳۷۴ش، شماره ۴۹، ص ۲۷.

۳۴ - «حرکتهای اخوانی و وهابی در چین» محمد جواد امیدوارنیا، «فصلنامه مطالعات آسیای مرکزی و قفقاز»، دوره ششم، شماره ۱۷ بهار ۱۳۷۶ش، صفحات ۵ تا ۲۶.

۳۵ - «تاریخ اقلیت هویی مسلمان در چین» فصلنامه مشکوه، مشهد، بنیاد پژوهشهای اسلامی آستان قدس رضوی، شماره ۵۳، زمستان ۱۳۷۵ش، صفحات ۶۰ تا ۷۳.

۳۶ - «نسخه های خطی اسلامی در چین» نشریه چشم انداز، سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، تهران، شماره ۲، اردیبهشت ۱۳۷۶ش، صفحات ۵۲ تا ۵۵.

۳۷ - «سهم مسلمانان چین در تمدن» جمال الدین بای شویی، ترجمه محمد علی حسینی، فصلنامه مشکوه مشهد، بنیاد پژوهشهای اسلامی آستان قدس رضوی، شماره ۵۴ و ۵۵، بهار و تابستان ۱۳۷۶ش، صفحات ۵۱ تا ۶۳.

۳۸ - «معماری اسلامی در مسیر جاده های ابریشم» چن دا شنگ، ترجمه محسن جعفری مذهب، فصلنامه وقف: میراث جاویدان، سازمان اوقاف و امور خیریه، سال پنجم، شماره ۱، سال ۱۳۷۶ش، صفحات ۹۴ تا ۹۹.

۳۹ - «قادریه در چین، محمد جواد امیدوارنیا» فصلنامه مطالعات آسیای مرکزی و قفقاز، دوره ششم، شماره ۱۸، تابستان ۱۳۷۶ش، صفحات ۸۷ تا ۱۰۶.

۴۰ - «مساجد چین، لوزیا ای» ترجمه مجید مددی، مجله فصلنامه هنر سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، شماره ۳۳،

۴۱ - «شیعیان در چین» محمد جواد امیدوارنیا، فصلنامه مطالعات آسیای مرکزی و قفقاز دوره ششم، شماره ۱۹، پاییز ۱۳۷۶ ش، صفحات ۷۱ تا ۷۸.

۴۲ - «اسلام و مسلمانان در چین» (قسمت اول و دوم)، روزنامه ایران، سال سوم، شماره های ۸۴۸ و ۸۴۹، نهم و دهم دی ماه ۱۳۷۶ ش، ص ۹.

۴۳ - «نگرانیهای مسلمانان سین کیانگ (چین)، نشریه چشم انداز سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، تهران، شماره ۱۰، دی ماه ۱۳۷۶ ش، ص ۶۳.

۴۴ - «شهر مذهبی لین شیا (مکه کوچک) در چین» محمد جواد امیدوارنیا، فصلنامه مطالعات آسیای مرکزی و قفقاز دوره ششم، شماره ۲۰، زمستان ۱۳۷۶ ش، صفحات ۷۱ تا ۸۲.

۴۵ - «مساجد چین» فصلنامه مسجد، تهران، مرکز رسیدگی به امور مساجد، دوره هفتم، شماره ۴۰، آبان ماه ۱۳۷۷ ش، صفحات ۶۴ تا ۷۳.

۴۶ - «قدرت اسلامی ناشناخته در چین» نشریه صفحه اول، شماره ۵۲، تیرماه ۱۳۷۷ ش، صفحات ۷۲ و ۷۳.

۴۷ - «مطالعات اسلامی در چین طی دو دهه اخیر» محمد جواد امیدوارنیا، فصلنامه «مطالعات آسیای مرکزی و قفقاز»، شماره ۲۴، زمستان ۱۳۷۷ ش، صفحات ۸۱ تا ۹۸.

۴۸ - «قرآن در چین، جین یی جیو» برگردان محسن جعفری مذهب، نشریه ترجمان وحی، قم، مرکز ترجمه قرآن مجید به زبانهای خارجی، سال دوم، شماره ۴، اسفند ماه ۱۳۷۷ ش، صفحات ۲۷ تا ۳۶.

۴۹ - «تعلیمات مسجدی (حوزه ای) در چین و جایگاه زبان فارسی در آن» محمد جواد امیدوارنیا، فصلنامه مطالعات آسیای مرکزی و قفقاز، دوره هشتم، شماره ۲۶، تابستان ۱۳۷۸ ش، صفحات ۹۵ تا ۱۱۵.

۵۰ - «گفت و گویی اختصاصی با استاد یحیی صنوبر لین سونگ مترجم قرآن کریم به زبان چینی» رضا مرادزاده، نشریه ترجمان وحی، قم، مرکز ترجمه قرآن مجید به زبانهای خارجی، سال سوم، شماره دوم (شماره پیاپی ۶)، اسفند ماه ۱۳۷۸ ش، صفحات ۸۶ تا ۹۷.

۵۱ - «طریقت کبرویه در چین» محمد جواد امیدوارنیا، فصلنامه مطالعات آسیای مرکزی و قفقاز، سال نهم، شماره ۳۰، تابستان ۱۳۷۹ ش، صفحات ۱۸۳ تا ۱۹۹.

۵۲ - «نخستین دریا سالار مسلمان چینی» ماهنامه رویدادهای فرهنگی چین، پکن، راینی فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران، شماره ۴۰، مهرماه ۱۳۸۰ ش، صفحات ۳۸ تا ۴۳.

۵۳ - «تاریخچه حضور دین اسلام در پکن» پنگ نیان، ماهنامه رویدادهای فرهنگی چین، پکن، راینی فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران، شماره ۴۱، آبان ماه ۱۳۸۰ ش، صفحات ۳۴ تا ۴۳.

۵۴ - «نقد و بررسی متن تاریخی یادداشتهای سفر به خانه خدا» (قسمت اول)، حاج یوسف ناگوا چانگ، ترجمه رضا مرادزاده، فصلنامه میقات حج، تهران، حوزه نمایندگی ولی فقیه در امور حج و زیارت، سال دهم، شماره ۳۷، پاییز ۱۳۸۰ ش، صفحات ۱۷۲ تا ۱۹۲.

۵۵ - «شکل گیری قوم هوئی در چین و تأثیر فرهنگ اسلامی و زبان فارسی بر آن»، خانم ون یه شون، تهران، نشریه فرهنگ و تمدن آسیا اداره کل فرهنگی آسیا و اقیانوسیه سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، شماره ۹، صفحات ۲۶ تا ۳۳.

۵۶ - آشنایی با تاریخ ترجمه قرآن کریم در سرزمین چین (مقالات پیاپی)، نوشته استاد حاج یحیی صنوبر لین سونگ، ترجمه رضا مرادزاده، قم، مرکز

ترجمه قرآن مجید به زبانهای خارجی.

۵۷ - «ترجمه های چینی قرآن کریم و نقش آن در گسترش فرهنگ اسلامی در چین» خانم دکتر اسرا عبدالسید حسن (مدرس زبان چینی دانشگاه عین شمس قاهره)، ماهنامه رویدادهای فرهنگی چین، پکن، رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، شماره ۴۲، آذر ماه ۱۳۸۰ش، صفحات ۱۸ تا ۳۱.

ص: ۳۵۰

منابع مأخذ

- ۱- آرنولد، سیرتوماس (۱۳۵۸). **تاریخ گسترش اسلام**، ترجمه ابوالفضل عزتی، تهران: دانشگاه تهران.
- ۲- ابن بطوطه (۱۳۳۷). **سفرنامه**، ترجمه محمدعلی موحد، تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب.
- ۳- اسعدی، مرتضی (۱۳۶۶). **جهان اسلام**، تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
- ۴- اسمیت، دیتوس (۱۳۵۰). **سرزمین و مردم اندونزی**، ترجمه پرویز داریوش، تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب.
- ۵- مارسل (۱۳۶۹). **اسلام و جهان امروز**، ترجمه مسعود محمدی، بی جا: دفتر نشر فرهنگ اسلامی.
- ۶- محمدکاظم (۱۳۶۱). **مسلمانان مورو. تاریخ اجتماعی مسلمانان جنوب فیلیپین**، تهران: امیرکبیر.
- ۷- توینبی، آرنولد جوزف (۱۳۶۶). **تاریخ تمدن: تحلیلی از تاریخ جهان از آغاز تا عصر حاضر**، ترجمه یعقوب آژند، بی جا: نشر مولی.
- ۸- تیشوا، رولا (بیتا). **کشورهای جنوب شرقی آسیا**، ترجمه و تلخیص غلام علی سرمد، بی جا.
- ۹- جونز، اه (۱۳۷۲). «از حجاز تا آچه» ترجمه: اسماعیل نیا، فرهنگ، شماره ۱۴، صفحه ۱۷۲.
- ۱۰- حکیمی، محمود (۱۳۷۸). **نگاهی به تاریخ معاصر جهان یا بحرانهای عصر ما**، تهران: امیر کبیر.
- ۱۱- حسینی جبلی، سید میر صالح (۱۳۹۰). **جنبشهای اسلامی در اندونزی**، تهیه: دانشگاه باقرالعلوم (ع)، قم: موسسه بوستان کتاب.

۱۲- رامهرمزی، بزرگ بن شهریار (۱۳۴۸). عجایب هند، ترجمه محمد ملک‌زاده، تهران: بنیاد فرهنگ ایران.

۱۳- رنوئر، دلیا (۱۳۷۰). نهضت‌های نوین اسلامی در اندونزی، ترجمه ایرج رزاقی - محمد مهدی حیدر پور، بی‌جا: آستان قدس رضوی.

۱۴- ریکلفس، ام‌سی (۱۳۷۰). تاریخ جدید اندونزی، ترجمه عبدالعظیم هاشمی نیک، بی‌جا: دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی.

۱۵- سفید دشتی، غلامرضا (بی‌تا). رستاخیز اندونزی. اتحاد در عین اختلاف، بی‌جا.

۱۶- عزتی، عزت‌الله (۱۳۸۷). جغرافیای سیاسی جهان اسلام، قم: واحد تدوین کتب درسی.

۱۷- کراچکوفسکی، ایگناتیو لیا نوویچ (۱۳۷۹). تاریخ نوشته‌های جغرافیایی در جهان اسلام، ترجمه ابوالقاسم پاینده، تهران: علمی و فرهنگی.

۱۸- کرمانی، ایرج (۱۳۷۰). اقلیتهای مسلمان در جهان، مجموعه مقالات، تهران: دفتر نشر و فرهنگ اسلامی.

۱۹- کیم، کوکی (۱۳۷۲). تاریخ جنوب شرقی، جنوب و شرق آسیا، ترجمه علی درویش، بی‌جا: آستان قدس رضوی.

۲۰- گلی زواره، غلامرضا (۱۳۸۵). جغرافیای جهان اسلام، آشنایی با کشور های اسلامی و قلمرو و اقلیت‌های مسلمان، قم: انتشارات موسسه آموزش امام خمینی.

۲۱- لاپیدوس، ایرام (۱۳۸۱). تاریخ جوامع اسلامی، ترجمه علی بختیار زاده، تهران: اطلاعات.

۲۲- مطهری، مرتضی (۱۳۶۰). خدمات متقابل اسلام و ایران، تهران: صدرا.

۲۳- موتقی، سید احمد (۱۳۸۹). جنبشهای اسلامی معاصر، تهران: سمت.

۲۴- میسلوونه، ایل (۱۳۶۹). سفرنامه ماکوپولو، ترجمه منصور سجادی، تهران: ابو

علی.

۲۵- وارسته، حمید (۱۳۷۲). قانون اساسی اندونزی، بی جا: اداره کل قوانین و مقررات کل کشور.

۲۶- ولک، برنارد (۱۳۷۴). تاریخ اندونزی، ترجمه ابوالفضل علی زاده طباطبائی، تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.

- H.A.R.Gibb(1953).encyclopedia of islam.leiden.E.J.Brill.

-j wang(2006)islam in EsatAsia‘Encyclopedia of Language & Linguistics (Second Edition)

فهرست منابع

۱. اقبال، حمد ظفر، «تأثیر زبان و ادبیات فارسی و فرهنگ ایرانی در زبان و ادبیات و فرهنگ اندونزی»، تهران، رساله دکترای دانشگاه تهران، ۱۳۸۵.
۲. جعفریان رسول، تاریخ تشیع در ایران، قم، انصاریان، ۱۳۸۰.
۳. حیدر اسد، الامام الصادق والمذاهب الاربعه، تهران، مکتبه الصدر، ۱۳۷۸.
۴. یاری، سیاوش، تاریخ اسلام در هند، قم، نشر ادیان، ۱۳۸۸.
۵. شهاب محمد اسد، الشیعه فی اندونسیا، اعداد م.م. النجفی، جاکارتا، موسسه الثقافه، ۱۴۲۶.
۶. شهاب محمد ضیاء، الامام المهاجر، السعودیه، دارالشروق للنشر و التوزیع والطباعه، ۱۹۸۰.
۷. طاهری، محمود، سفرهای دریائی مسلمین در اقیانوس هند، مشهد، آستان قدس رضوی، ۱۳۸۰.
۸. فون در، مهند فردر، دو دنیای اسلام؛ روابط جنوب شرقی آسیا و خاورمیانه، ترجمه اسماعیل نیا، تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۸۸.
۹. لیان جان سین، تاریخ روابط چین و ایران، ترجمه جان هون نین، تهران، پژوهشکده زبان و گویش، تهران، ۱۳۸۵.
۱۰. مازندرانی، وحید، سرزمین هزار جزیره، تهران، دهخدا، ۱۳۴۵.
۱۱. مخول قیصر، ادب، الاسلام فی الشرق الاقصى، تعریب نبیل صبحی، بیروت، دارالعربیه للطباعه والنشر، ۱۹۶۶.
۱۲. محمد ربیع، بن محمد ابراهیم، سفینه سلیمانی، تهران، دانشگاه تهران، به کوشش دکتر عباس فاروقی، ۱۳۷۸.
۱۳. مرادی، رضا، اسلام در چین، مشهد، آستان قدس رضوی، ۱۳۸۲.
۱۴. مصطفی شاکر، موسوعة دور العالم الاسلامی و رجالها، ج ۳، بیروت، ۱۴۰۹.
۱۵. جعفری، سیدحسین سیدمحمد، تشیع در مسیر تاریخ، ترجمه سیدمحمدتقی آیت‌اللهی، تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۹۲.
۱۶. نوئر دلثار، نهضت‌های نوین اسلامی اندونزی، ترجمه ایرج رزاقی و محمد حیدرپور، مشهد، آستان قدس رضوی، ۱۳۷۰.
۱۷. نیازمند، رضا، شیعه در تاریخ، تهران، قلم نوین، ۱۳۸۳.
۱۸. هوکر، ام بی، اسلام در جنوب شرق آسیا، ترجمه محمد حیدرپور، مشهد، آستان قدس رضوی، ۱۳۸۵.

منابع لاتین

1. Salim Arskal & Azra Azyumardi, 2003, *Sharia and politics in modern Indonesia*, Singapore, Institute of Southeast Asian Studies.
2. Jacobsen, Frode F, 2009, **Hadrami Arabs in Present-day Indonesia, An Indonesia-Oriented group with an Arab signature**, London, Routledge Contemporary Southeast Asia Series.
3. Ho, Engseng, 2010, **the Graves of Tarim, Genealogy and Mobility across the Indian Ocean**, California, World History Library.
4. Ricklefs, M.C, 2001, *A History of Modern Indonesia since c.1200, third edition*, Palgrave Macmillan, London.
5. Fealy, Gred & Hooker, Virginia, 2006, **Voices of Islam In Southeast Asia, A Contemporary Sourcebook**, Institute of Southeast Asian Studies.
6. Drakely, Steven, 2005, **The History of Indonesia**, Greenwood publishing Group, London.
7. Federspiel Howard M, 2007, **Islam and Muslims in Southeast Asia**, University of Hawaii Press Production.
8. Yusuf, Imtiyaz, 2004, **Measuring the Effect of Iranian Mysticism on Southeast Asia**, Thailand, Assumption University Bangkok.
9. Leonard, Andaya, 1999, **Ayutthaya and the Persian and Indian Muslim Connection**, Bangkok, Thammasat University.
10. Alwi, Shihab, 2009, **Tasawwuf in Indonesia**, Jakarta, Iiman.
11. Fealy, Gred & Hooker, Virginia, 2006, **Voices of Islam In Southeast Asia, A Contemporary Sourcebook**, Institute of Southeast Asian Studies.
12. Al-Attas-Nagib, Sayed Muhammad, 1967, **New Light on the Life of Hamza Fanshuri**, Kualalampur.
13. Marcinkowski, Mohammad Ismail, 2000, "Persian Religious and Cultural Influences in Siam / Thailand and Maritime Southeast Asia in Historical Perspective: **Bangkok, Journal of the Siam Society**.
14. Azra, Azyumardi, 2009, **Discourse on Sufism in the Malay-Indonesian World in the 17th and 18th Centuries**, Jakarta, Uin.
- Kongchana, Plubplung, 2005, **A History of the Chula Raja Montri Position (Shikh ul-Islam)**, JCAS Symposium.